

Svet
Evropske unije

Bruselj, 8. november 2023
(OR. en)

15187/23

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0902(APP)

AG 136
PE 138
INST 434
FREMP 316

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	9333/22 (EP proposal), 14904/23
Zadeva:	Predlog UREDBE SVETA o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, razveljavitvi Sklepa Sveta 76/787/ESPJ, EGS, Euratom in Akta o volitvah poslancev Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega temu sklepu („evropska volilna zakonodaja“) – orientacijska razprava

1. Evropski parlament je 3. maja 2022 sprejel osnutek zakonodajnega predloga novega volilne zakonodaje¹, ki temelji na členu 223 PDEU.
2. Delovna skupina za splošne zadeve je na seji 7. novembra 2022 razpravljala o glavnih elementih predloga, zlasti o določbah v zvezi z vseunijskim volilnim okrožjem, volilnimi pragovi, enakostjo spolov in enotnim dnevom volitev.

¹ Dok. 9333/22.

3. Svet (splošne zadeve) je o tej zadevi razpravljaj dvakrat, in sicer 18. oktobra 2022 in 27. junija 2023. Na omenjeni junijski seji je švedsko predsedstvo predstavilo rezultate ankete², ki je potrdila velika razhajanja med delegacijami glede raznovrstnih elementov. Nato je (tedaj prihajajoče) špansko predsedstvo napovedalo, da namerava na podlagi ankete nadaljevati delo v zvezi s predlogom.
4. Kot je bilo navedeno na seji Odbora stalnih predstavnikov 8. novembra, bo Svet (splošne zadeve) 15. novembra 2023 opravil orientacijsko razpravo na podlagi dokumenta predsedstva za razpravo in vprašanj iz Priloge.

² Dok. 10278/2/23 REV 2.

„Evropska volilna zakonodaja“

– dokument predsedstva za orientacijsko razpravo –

Špansko predsedstvo je na začetku svojega semestra napovedalo, da bo nadaljevalo delo v zvezi z evropsko volilno zakonodajo. Po eni strani se je zavezalo, da bo države članice pozvalo k orientacijski razpravi v Svetu za splošne zadeve o politično najpomembnejših vprašanjih, kot so evropsko volilno okrožje in nadnacionalne liste, po drugi strani pa, da bo glede na rezultate ankete švedskega predsedstva organiziralo tehnično razpravo tako, da bo člene, o katerih je bilo med državami članicami največ soglasja, združilo v sklope.

Ob upoštevanju te prve zaveze in glede na pomen, ki ga EP pripisuje tej zadevi, pa tudi njeno navezavo na širšo razpravo o prihodnosti Evrope z vidika sklepov Konference o prihodnosti Evrope, špansko predsedstvo meni, da je to orientacijsko razpravo primerno organizirati na seji Sveta za splošne zadeve 15. novembra 2023. Namen te razprave je zagotoviti smernice za prihodnje delo v zvezi s tem predlogom, zlasti glede predlogov o evropskem volilnem okrožju in nadnacionalnih listah.

Ti vprašanji sta bili predhodno obravnavani v času prejšnjih predsedstev. Veliko držav članic je navedlo, da ne morejo podpreti nadnacionalnih list, druga skupina pa je menila, da je bistveno, da Svet ta predloga obravnava podrobno. Prva in edina orientacijska razprava o predlagani evropski volilni zakonodaji je potekala na seji Sveta za splošne zadeve 18. oktobra 2022 v času češkega predsedovanja. Države članice so izrazile svoja začetna stališča o teh vprašanjih. V okviru ankete švedskega predsedstva o členih predlagane evropske volilne zakonodaje je 13 do 15 držav članic menilo, da noben od odstavkov člena 15, ki se nanaša na eno samo volilno okrožje, „ni sprejemljiv“, med drugim zaradi večjih pravnih in institucionalnih težav na nacionalni ravni.

Špansko predsedstvo meni, da je uskladitev volilnih sistemov držav članic na evropskih volitvah razumen dolgoročni cilj, hkrati pa je potrebna obzirnost do nujnosti ohranitve volilnih načel različnih držav članic, ki so pogosto povezana z njihovim ustavnim okvirom. Evropski parlament predlaga vzpostavitev evropskega volilnega okrožja (člen 15) z naslednjimi značilnostmi: 28 poslancev in poslank (vsaj na prvih volitvah), ki bi jih izvolili evropski državljani in državljanke z glasovanjem, ki bi se razlikovalo od glasovanja za nacionalne liste (člen 12.1). Državljan in državljanke bi pri glasovanju v vseunijskem volilnem okrožju izbirali med vrsto nadnacionalnih list, sestavljenih iz različnih evropskih volilnih subjektov (stranke, koalicije, skupine itd.; člen 2), ki bi kandidirali.

Nadnacionalne liste z 28 kandidati in kandidatkami bi bile zaprte liste, označene z logotipom evropskih volilnih subjektov na glasovnici. Liste bi imele tri oddelke s tremi sedeži, v vsakem oddelku pa bi bili kandidati in kandidatke iz treh skupin držav članic, oblikovanih glede na demografsko velikost. Nazadnje bi se sedeži razdelili po D'Hondtovi metodi.

Špansko predsedstvo namerava nadaljevati tehnično delo na podlagi rezultatov ankete švedskega predsedstva. Zato bi se lahko začelo delo v zvezi s členi, ki se nanašajo na prepoved dvojnega glasovanja (člena 4(2) in 4(3)) in dostopnost glasovanja (člen 7). Če bo obstajalo soglasje, bi lahko razmislili o razpravi o drugih sklopih členov, ki se nanašajo na spol, volilno kampanjo ali razglasitev rezultatov. Opozoriti je treba, da se tehnična razprava ne bo osredotočila na besedilo členov, temveč na to, kateri vsebinski elementi so sprejemljivi za nadaljevanje razprav o besedilu.

Vprašanja za razpravo v Svetu

- *Ali države članice menijo, da je mogoče nadaljevati razpravo o bolj političnih vprašanjih volilne zakonodaje?*
 - *Ali se države članice strinjajo z osnovno zamislijo o nadnacionalnih listah in evropskem volilnem okrožju? Ali so težave predvsem tehnične narave?*
-